

Znaczenie ekonomii społecznej w aktywnej polityce społecznej

– najważniejsze rozwiązania ustawowe,
ekonomia społeczna w KPO

Plan prezentacji.

1. Usługi społeczne i reintegracja w ustawie o ekonomii społecznej.
2. Ekonomia społeczna w Krajowym Planie Odbudowy.

Usługi społeczne i reintegracja w ustawie o ekonomii społecznej

Rola ekonomii społecznej.

Perspektywa rządowa

Instrument aktywnej polityki społecznej i gospodarczej w obszarze: rynku pracy, włączenia społecznego, reintegracji

Perspektywa samorządowa

Podmioty ekonomii społecznej (PES) to istotny partner w realizacji usług społecznych w społeczności lokalnej, eksperckim i oddolnym dialogu

Perspektywa obywatela

Szansa na
dostęp do zindywidualizowanych i kompleksowych usług społecznych
Pracę w warunkach odpowiadających indywidualnym potrzebom
Większą aktywność społeczną i zawodową

**Ekonomia
Społeczna**

- Pierwsza **kompleksowa regulacja** dotycząca ekonomii społecznej w Polsce.
- Zawiera kluczowe definicje np.: ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społecznego (PS), reintegracji społecznej i zawodowej, a także katalogi: osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podmiotów ekonomii społecznej(PES).
- Wprowadza instrumenty wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej.
- Określa zadania administracji publicznej.

- ❑ **Ekonomia społeczna** to działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie **reintegracji społecznej i zawodowej**, tworzenia miejsc pracy dla osób **zagrożonych wykluczeniem społecznym**, **świadczenia usług społecznych**, realizowana w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego oraz innej działalności o charakterze odpłatnym.
- ❑ **Cele działalności przedsiębiorstwa społecznego:**
 - reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub
 - realizacja usług społecznych.

Reintegracja społeczna i reintegracja zawodowa

Definicje

- ❑ **Reintegracja społeczna** to działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych.
- ❑ **Reintegracja zawodowa** to działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

- osoby bezrobotne,
- osoby poszukujących pracy,
- osoby niepełnosprawne,
- absolwenci CIS i KIS,
- osoby spełniające kryteria przyznania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- osoby usamodzielniane,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- osoby pozbawione wolności, osoby opuszczające zakłady karne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakłady poprawcze,
- osoby starsze (po 60 roku życia),
- uchodźcy.

Kwestie związane z reintegracją odnoszą się przede wszystkim do różnych aspektów funkcjonowania **przedsiębiorstw społecznych** i obejmują one:

- minimalny poziom zatrudnienia,
- indywidualny plan reintegracji,
- roczną sprawozdawczość.

- ❑ Kluczowe instrumenty wsparcia uwzględnione w ustawie wspierają zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- ❑ Najważniejsze z mechanizmów powiązanych **bezpośrednio** z samym procesem reintegracji to:
 - zwolnienie z CIT wydatków na reintegrację ponoszonych przez przedsiębiorstwa społeczne,
 - dofinansowanie z PFRON do oprocentowania kredytów przeznaczonych na rehabilitację osób niepełnosprawnych,
 - usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej – we współpracy z podmiotami zatrudnienia socjalnego,
 - program resortowy.

Usługi społeczne

Ustawa o ekonomii społecznej →

→ ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

Usługi społeczne to:

- polityka prorodzinna,
- wspieranie rodziny,
- piecza zastępcza,
- pomoc społeczna,
- promocja i ochrony zdrowia,
- wspieranie osób niepełnosprawnych,
- edukacja publiczna,
- przeciwdziałanie bezrobociu,
- kultura,
- kultura fizycznej i turystyka,
- pobudzanie aktywności obywatelskiej,
- mieszkalnictwo,
- ochrona środowiska,
- reintegracja zawodowa i społeczna.

- ❑ Zagadnienia związane z realizacją usług społecznych w ustawie o ekonomii społecznej odnoszą się do aktywności **podmiotów ekonomii społecznej i współpracy z samorządem terytorialnym**. Kluczowe znaczenie ma poszerzenie zakresu strategii rozwiązywania problemów społecznych.
- ❑ Istotne znaczenie ma również jednoznaczne wskazanie realizacji usług społecznych jako **samodzielnego** celu funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych. Konsekwencją takiego rozwiązania jest dostęp do wszystkich instrumentów wspierających przedsiębiorstwa społeczne.

Wsparcie potencjału podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych

- Podmioty ekonomii społecznej będą mogły skorzystać z **usług wsparcia**, które mogą pomóc w zwiększaniu ich potencjału w zakresie realizacji usług społecznych.
- Wspieranie partnerstwa** zwiększającego ten potencjał PES do realizacji usług społecznych jest także jednym z zadań samorządu województwa.
- Realizacja usług społecznych może być również bezpośrednio wspierana w ramach resortowego programu wspierania ekonomii społecznej.

Ekonomia społeczna w Krajowym Planie Odbudowy i Odporności

Ekonomia społeczna w KPO

Reforma: A4.3. Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej.

Kamień milowy: Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej

Inwestycja: A4.3.1. Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych oraz poprawę jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej.

Wskaźnik: Podmioty, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego

Wskaźnik: Liczba podmiotów ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstw społecznych) objętych wsparciem

1400 podmiotów w II kw. 2025 r.

1000 podmiotów w IV. Kw. 2025 r.

Uwarunkowania realizacji inwestycji

- Ustawa o ekonomii społecznej** – w szczególności art. 31 – art. 35, w których uregulowano kwestię programu resortowego oraz tryb naboru wniosków.
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** – w szczególności rozdział 2AA plan rozwojowy (KPO).
- Wytyczne MFiPR** w zakresie:
 - ✓ monitorowania i sprawozdawczości,
 - ✓ kontroli,
 - ✓ zasady partnerstwa.
- Strategia promocji i informacji** dot. KPO.
- Podręczniki **DNSH** (*nie czyni znaczącej szkody*)
- Wspólne dla wszystkich przedsięwzięć w KPO **zasady horyzontalne i kryteria wyboru przedsięwzięć.**
- Zasady demarkacji KPO – EFS+.**

Program *Odporność i rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej na lata 2022-2025*

- Inwestycja realizowana będzie w formie programu resortowego.
- Założenia tego dokumentu były prezentowane na forum KKRES oraz niektórych komitetów regionalnych. Ponadto przeprowadzono także ankietę dotyczącą założeń.
- Środki na Program wyniosą 45 mln euro (ok. 200 mln zł).
- Wspierane będą **działania umożliwiające PES przeprowadzenie modernizacji:**
 - ✓ **zwiększenie skali działalności ekonomicznej (np. dodatkowe obszary działania, większy zasięg terytorialny),**
 - ✓ **zmiana formy działalności lub zmiana branży,**
 - ✓ **zwiększenie obrotów finansowych.**

Program resortowy

- PES będą mogły uzyskać finansowanie na trzy rodzaje działań:**
 - ✓ **wzmacnianie potencjału reintegracyjnego (dla PZS i PS),**
 - ✓ **budowanie potencjału PES w tym PS do realizacji usług społecznych,**
 - ✓ **wspieranie odporności i rozwoju w innych niż usługi społeczne branżach.**
- Istotnym aspektem wspieranym w ramach powyższych działań będzie zielona i cyfrowa transformacja.
- VAT będzie niekwalifikowany dla wszystkich podmiotów.
- Co najmniej 70% środków u beneficjentów powinno być przeznaczonych na inwestycje.
- Podmioty wsparte powinny utrzymać zatrudnienie przez 12 miesięcy od uzyskania wsparcia.
- Rozstrzygnięcie naborów, zawarcie umów i realizacja przedsięwzięć odbędzie się przede wszystkim **w 2023 roku.**

Program resortowy

- Termin na rozliczenie tej inwestycji to IV kw. 2025 r.
- Wartość wsparcia wyniesie do **200 tys.** zł na podmiot.
- PES które zadeklarują uzyskanie statusu PS będą mogły uzyskać wyższe wsparcie finansowe lub dodatkowe punkty.
- Wsparcie w ramach programu będzie można uzyskać jeden raz.

Dziękuję za uwagę!

Jakub Szewczyk
Departament Ekonomii Społecznej
i Solidarnej

ekonomiaspoleczna@gov.pl

